

закупівель паливно-мастильних матеріалів необхідно внести зміни до окремих нормативно-правових актів, зокрема доповнити Кримінальний кодекс України ст. 210-1 «Порушення уповноваженою особою законодавства про здійснення публічних закупівель».

1. Фінчук В. В. Організована злочинна діяльність у паливно-енергетичному комплексі (ПЕК) України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 3. С. 212-215.
2. Кудінов С. С. Шляхи удосконалення правового регулювання забезпечення Службою безпеки України антитерористичної безпеки. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 2. URL : <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/2/45.pdf>.
3. Про затвердження Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 23.10.2019 р. № 1077.
4. Брильов М. О. Оперативно-розшукова протидія злочинам, пов'язаним з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2017. 19 с.
5. Дараган В. В. Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2018. 40 с.

Владислав ЦУКАНОВ

ад'юнкт кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

**ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОПЕРАТИВНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ
СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

Діяльність з оперативного обслуговування є своєрідною інформаційною базою для виявлення, розслідування та превенції кримінальних правопорушень у сфері економіки, оскільки оперативно-розшукова діяльність має випереджальний, наступальний характер, особливий, переважно негласний інструментарій. З огляду на це завжди виникає потреба заздалегідь формувати основу для виконання майбутніх завдань і цьому сприяє розвиток такого напрямку діяльності оперативних підрозділів, як оперативне обслуговування [1, с. 277-278].

Нормативні акти МВС України не містять положень, що чітко визначають змістову сутність цього оперативно-розшукового інституту, його мету, завдання та місце в системі діяльності оперативно-розшукових підрозділів щодо протидії злочинності, а це в свою чергу впливає на практику її здійснення, яка здебільшого залежить від суб'єктивного ставлення до неї як рядових працівників, так і керівників оперативних підрозділів [2, с. 75].

У системі відомих нормативно-правових актів з питань оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів ОВС України вперше почали використовувати поняття «оперативне обслуговування» в 2012 році з ухваленням Інструкції про організацію роботи за оперативно-розшуковими справами та справами контрольного провадження оперативними підрозділами органів внутрішніх справ, яка була затверджена наказом МВС України від 17.12.2012 року № 7. Після цього в 2016 році наказом МВС України від 05.05.2016 р. № 7 було затверджено Інструкцію про організацію оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи оперативними підрозділами Національної поліції України, в якій у розділі VI було визначено чинний на сьогодні порядок здійснення оперативного обслуговування.

Правове забезпечення оперативного обслуговування кримінальною поліцією сфери публічних закупівель прямо пов'язане нормативним забезпеченням діяльності підрозділів Національної поліції, на які покладені функції протидії економічній злочинності.

На сьогодні до структури підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України входять такі підрозділи:

- Департамент карного розшуку та відповідні управління (відділи) карного розшуку при ГУНП в областях;
- Департамент міграційної поліції та відповідні управління (відділи) міграційної поліції при ГУНП в областях;
- Департамент оперативної служби та відповідні управління (відділи) оперативної служби при ГУНП в областях;

- Департамент оперативно-технічних заходів та відповідні управління (відділи) оперативно-технічних заходів при ГУНП в областях;
- Департамент забезпечення діяльності, пов'язаної з небезпечними матеріалами;
- Департамент боротьби з наркозлочинністю та відповідні управління (відділи) боротьби з наркозлочинністю при ГУНП в областях;
- Департамент кримінального аналізу та відповідні управління (відділи, сектора) кримінального аналізу при ГУНП в областях;
- Департамент внутрішньої безпеки та відповідні управління внутрішньої безпеки в областях;
- Департамент кіберполіції та відповідні управління (відділи) кіберполіції в областях;
- Департамент стратегічних розслідувань та відповідні управління (відділи) стратегічних розслідувань в областях;
- відділи (сектори) кримінальної поліції в управліннях (відділах) поліції;
- сектори кримінальної поліції у відділах (відділеннях) поліції.

Аналіз положень про вказані підрозділи показав, що на сьогодні основну роль щодо протидії кримінальним правопорушенням у сфері публічних закупівель відіграють підрозділи Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України. Організація діяльності вказаних підрозділів регулюється Положенням про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України, затвердженим наказом Національної поліції України від 23.10.2019 № 1077 [3].

Аналіз норм Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України показав, що в ньому прямо не використовується поняття «оперативне обслуговування». Однак у ньому є норми, які вказують на окремі елементи здійснення оперативного обслуговування та протидії зловживанням у сфері публічних закупівель.

Відповідно до вказаного положення Департамент стратегічних розслідувань та відповідні управління (відділи) стратегічних розслідувань в областях здійснюють такі функції:

- здійснює аналіз оперативної обстановки, соціально-економічних та інших факторів, що впливають на її ускладнення, тенденції та рівень розвитку корупції, організованої злочинності, зокрема в органах державної влади, управління і місцевого самоврядування;
- вживає заходи щодо захисту бюджетних коштів від злочинних посягань ОГ і ЗО, забезпечення правомірності застосування процедур закупівлі товарів, робіт і послуг та цільового використання бюджетних коштів [3].

Отож хоч і опосередковано, але функцію оперативного обслуговування сфери публічних закупівель покладено саме на підрозділи Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України.

Треба констатувати, що на сьогодні функція оперативного обслуговування підрозділами Національної поліції України не знайшла свого закріплення на законодавчому рівні, що негативно впливає на значущість вказаної діяльності у протидії злочинності.

З метою врегулювання вказаних прогалин пропонуємо ч. 1 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» доповнити п. 8 такого змісту:

«8) у межах своїх повноважень здійснювати контроль, відслідковування, аналіз, оцінку й прогнозування криміногенної обстановки на території обслуговування, у галузях економіки, на об'єкті або групі об'єктів обслуговування, за лінією роботи (виду кримінального правопорушення або окремого напрямку службової діяльності)».

Крім того, пропонуємо ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» доповнити п. 50 такого змісту:

«50) здійснює контроль, відслідковування, аналіз, оцінку й прогнозування криміногенної обстановки на території обслуговування, у галузях економіки, на об'єкті або групі об'єктів обслуговування, за лінією роботи (виду кримінального правопорушення або окремого напрямку службової діяльності)».

На нашу думку, запропоновані зміни позитивно вплинуть на стан оперативного обслуговування кримінальною поліцією сфери публічних закупівель.

1. Чиж С. А. Історія виникнення та розвитку інституту оперативного обслуговування підрозділами кримінальної поліції галузей економіки, ліній роботи, закріплених об'єктів і територій. *Вісник ХНУВС*. 2021. № 4 (95). С. 276-286.

2. Кучеренко В. А. Особливості оперативного обслуговування будівельної сфери підрозділами Департаменту захисту економіки Національної поліції. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. Спец. вип. № 83. С. 75-82.

3. Про затвердження Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 23.10.2019 р. № 1077.